

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΘΗΝΑ, ΠΕΜΠΤΗ 14 ΙΟΥΛΙΟΥ 2011

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΩΝ	Dow Jones	Nasdaq	Nikkei 225	FTSE 100	Dax	CAC 40
13/7/11	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Κλεισίμο	12.482,64	2.792,15	9.963,14	5.906,43	7.267,87	3.793,27
Μεταβολή	0,28%	0,37%	0,37%	0,64%	1,31%	0,51%

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ			
13/7/11	ΜΕΤΑΒ.	%	ΑΠΟ
ΚΑΕΙΓΜΜΥ	%	13/7/11	
ΕΥΡΩ/ΔΟΛΑΡΙΟ	1,4137	1,20	5,89
ΔΟΛΑΡΙΟ/ΓΙΕΝ	79,01	-0,09	-3,30
ΕΥΡΩ/ΓΙΕΝ	111,72	1,13	2,38
ΔΟΛ./ΕΛΒ. ΦΡΑΓΚΟ	0,8190	-1,24	-12,29
ΣΤΕΡΛΙΝΑ/ΔΟΛΑΡΙΟ	1,6093	0,98	3,96
ΕΥΡΩ/ΕΛΒ. ΦΡΑΓΚΟ	1,1580	-0,09	-7,14
ΕΥΡΩ/ΣΤΕΡΛΙΝΑ	0,8781	0,17	1,81

ΔΝΤ: Αλμα χρέους στο 172% του ΑΕΠ το 2012

πλεεκτική χρεοκοπία θα απαιτήσει πρόσθετο δανεισμό του Δημοσίου για ενίσχυση των τραπεζών

Μετοχική των ιδιωτών στο νέο πακέτο... η απάντηση είναι αρνητική... η απάντηση είναι αρνητική...

Μεταρρυθμιστική κόπωση

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο χαρακτηρίζει το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων ως φιλόδοξο αρκετές φορές, ενώ τονίζει σοβαρή μεταρρυθμιστική κόπωση της κυβέρνησης που απειλεί την εφαρμογή του οικονομικού προγράμματος.

roll-over και εκτιμά η συμμετοχή τους θα ανέλθει σε 33 δισ. ευρώ. Ωστόσο, αβέβαια είναι η συμμετοχή του ίδιου του Ταμείου στο νέο πακέτο βοήθειας. Το Ταμείο θεωρεί ότι η βιωσιμότητα του χρέους κινείται επί ξυρού ακμής και θα πρέπει η Ελλάδα να εφαρμόσει πλήρως και χωρίς αποκλίσεις το Μνημόνιο και το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων. Εν τω μεταξύ, χθες, πραγματοποιήθηκε μια ακόμη τηλεδιάσκεψη Ευρω-

παίων αξιωματούχων για το θέμα. Στο τραπέζι επανήλθε πρόταση για επιμήκυνση των ομολόγων που λήγουν έως το 2019, σε συνδυασμό με αγορές, ενδεχομένως μέσω του EFSF, από τη δευτερογενή αγορά. Για μια ακόμη φορά αποφάσεις δεν ελήφθησαν, γεγονός που αντανακλάται και στο ότι δεν θα πραγματοποιηθεί τελικά την Παρασκευή έκτακτη σύνοδος κορυφής. Κάτι τέτοιο ίσως γίνει την επόμενη εβδομάδα. Σελ. 18, 19

«Εμφύλιος» στην Easyjet

«Σκουπίδια» τα ελληνικά ομόλογα και για τη Fitch

Σε υποβάθμιση της ελληνικής πιστοληπτικής ικανότητας κατά 3 βαθμίδες, σε CCC, προχώρησε χθες ο οίκος Fitch Ratings, ο μόνος εκ των τριών που δεν είχε, μέχρι χθες, υποβαθμίσει τα ελληνικά ομόλογα στην κατηγορία των «σκουπιδιών». Η νέα αξιολόγηση του οίκου αντανακλά την πεποίθησή του ότι «η χρεοκοπία αποτελεί πραγματική πιθανότητα και ο κίνδυνος για κάτι τέτοιο είναι σημαντικός. Η σημερινή υποβάθμιση αποδίδεται στην έλλειψη ενός νέου, πλήρως χρηματοδοτούμενου και αξιόπιστου προγράμματος των Ε.Ε. - ΔΝΤ, σε συνδυασμό με την αυξημένη αβεβαιότητα σχετικά με τον ρόλο των ιδιωτών επενδυτών σε οποιαδήποτε μελλοντική χρηματοδότηση» τονίζεται στην ανακοίνωση. Πάντως, εκτιμάται, ότι η αναμενόμενη για σήμερα υποβάθμιση των ελληνικών τραπεζών θα είναι πιο μετριοπαθής και δεν θα επηρεάσει τις καλυμμένες ομολογίες τους. Σελ. 19

ΕΠΙΣΕΙΔΙΟ στην πολύμηνη κόντρα του με το διοικητικό συμβούλιο της Easyjet προκάλεσε χθες ο ιδρυτής και μεγαλύτερος μέτοχος της αεροπορικής εταιρείας χαμηλού κόστους Στέλιος Χατζηγιάννου, εκφράζοντας την αντίθεσή του στα σχέδια επέκτασης του στόλου της. Σε 11 σελίδων προς το Διοικητικό Συμβούλιο, ο κ. Χατζηγιάννου, ο οποίος ελέγχει το 26% των μετοχών της εταιρείας, τόνισε ότι προτού ληφθεί απόφαση για την αγορά 43 νέων αεροσκαφών πρέπει να ενημερωθούν οι μέτοχοι. Μάλιστα απείλησε ότι σε περίπτωση που δεν ζητηθούν κατάθεσή τους έως τη Δευτέρα, θα συγκαλέσει γενική συνέλευση, όπου θα ζητήσει την απομάκρυνση ενός εκ των μη εκτελεστικών μελών της Easyjet.

Τα όριά του το ΙΚΑ κάθε 19 του μήνα δεν είναι πλέον δεδομένο, τονίζει ο διοικητής του Ιδρύματος

...να είναι η μέρα στην οποία κριθεί η επάρκεια των πόρων για την ανταπόκριση στον μεγαλύτερο φορέα της χώρας. «Κάθε μήνα γίνεται βεβαιότητα», δηλώνει ο διοικητής του ΙΚΑ. Αποτυπώθηκε διάκριση συνέντευξης Τύπου Εργασίας, την πορεία των εργασιών του ΙΚΑ, ο κ. Σπυρόπουλος είπε το 2011 ίσως είναι η πιο δύσκολη στην ιστορία του Ιδρύματος. «Με ασφάλεια, νιώθουμε ανήκε χαρακτηριστικά, επιμένοντας να βλάψαμε τα ΙΚΑ δεν γεννηθήκαμε κρίση, αλλά στην άνοδο». ...μιας σειράς δυναμικών παρα-

Κατασχέσεις για οφειλέτες

Τις διαδικασίες κατασχέσεων και άλλων αναγκαστικών μέτρων εις βάρος όσων έχουν οφειλές στο ΙΚΑ και δεν τις ρύθμισαν θα κινήσει η διοίκηση του Ταμείου. Στη ρύθμιση εντάχθηκαν οφειλές μόλις 1,1 δισ. επί συνόλου 6 δισ. ευρώ και στα ταμεία του ΙΚΑ έχουν εισρεύσει μόνο 20 εκατ. ευρώ. Στους μεγαλύτερους οφειλέτες του Ιδρύματος περιλαμβάνονται η Ολυμπιακή, η Express Service και οι εταιρείες του κ. Γ. Κουρή.

γόντων (αύξηση ανεργίας, μείωση αποδοχών κατά 5% επιδότηση εισφορών για τα προγράμματα του ΟΑΕΔ, απροθυμία αξιοποίησης της τελευταίας ρύθμισης χρεών στο Ιδρυμα και συνεχιζόμενη εισφοροδιαφυγή) θα κοστίζει συνολικά στο ΙΚΑ 2,7 δισεκατομμύρια επιπλέον για το 2011 και επιπλέον 500 εκατομμύρια ευρώ για τον ΟΑΕΔ. Αυτά καθιστούν όλα τα ενδεχόμενα ανοικτά, παρά την αγωνιώδη προσπάθεια του υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Γ. Κουτρουμάνη να διαβεβαιώσει πως «η κατάσταση είναι υπό έλεγχο, αλλά βρισκόμαστε σε συνεχή ετοιμότητα προκειμένου να αντιμετωπίσουμε κάθε ενδεχόμενο». Σελ. 20

Ενδιαφέρον 15 ομίλων για πάρκο φωτοβολταϊκών

Δεκατέσσερις εταιρείες-κοινοπραξίες, από τις μεγαλύτερες στον κλάδο διεθνώς, και μία αμιγώς ελληνικών συμφερόντων θα διεκδικήσουν τελικά το μεγα-φωτοβολταϊκό των 200 MW στην Κοζάνη που έχει σχεδιάσει η ΔΕΗ και είναι το μεγαλύτερο στον κόσμο. Οι ενδιαφερόμενοι θα κληθούν μέσα στους επόμενους τέσσερις μήνες να υποβάλουν δεσμευτικές προσφορές. Πάντως, παρά το μεγάλο ενδιαφέρον, από τη ΔΕΗ εκτιμούν ότι η τελική μάχη θα περιοριστεί μεταξύ ενός μικρού αριθμού επενδυτών. Προκειμένου να καταστήσει το γκεχέρημα ελκυστικότερο, η ΔΕΗ παραχωρεί το 51% με τη δυνατότητα όμως στην επόμενη 5ετία να επαναγοράσει μερίδιο. Σελ. 21

ΑΝΑΛΥΣΗ του TOMAS L. FRIEDMAN / THE NEW YORK TIMES

Η Ουάσιγκτον δεν κατανοεί τις αλλαγές στην αγορά εργασίας

...ου δείκτη ανεργίας των ΗΠΑ στο περασμένο μήνα, έκανε Δημοκρατικοί και Ρεπουμπλικανούς να στραφούν στην πανάκεια του. Για τους φιλοσοφούς είναι απόδειξη ότι χρειάζομαστε καλύτερη στήριξη, ενώ για τους σοσιαλιστές πως χρειαζόμαστε περαιτέρω αλλαγές για να αυξήσουμε τη ζήτηση. Ο σίγουρος ότι αμφότεροι έχουν δικαιίως δεν πιστεύω ότι αρκούν αυτά. Πιστεύω πως κάτι άλλο, κάτι καινούριο -κάτι που απαιτήσει από τα παιδιά μας όχι τόσα βραβύλια την επόμενη δουλειά τους όσο την επινόησαν- επηρεάζει και τη στήριξη αγοράς εργασίας περισσότερο απ' ό,τι συνειδητοποιούμε.

Οι εργαζόμενοι όλων των ταχέως αναπτυσσόμενων εταιρειών κοινωνικής δικτύωσης χωρούν άνετα στις 20.000 θέσεις του Μάντισον Σκουέαρ Γκάρντεν.

...δόν στα 100 δισ. δολάρια, η Twitter στα 8 δισ., η Groupon στα 30 δισ., η Zynga στα 20 δισ. και η LinkedIn στα 8 δισεκατομμύρια. Είναι οι ταχύτερα αναπτυσσόμενες εταιρείες κοινωνικής δικτύωσης στον κόσμο. Όμως, θα μπορούσαμε να χωρέσουμε όλους τους υ-

παλλήλους τους στις 20.000 θέσεις του Μάντισον Σκουέαρ Γκάρντεν και να έχουμε και χώρο για τη γιαγιά. Δεν απασχολούν πολλά άτομα, σε σχέση με τις αποτιμήσεις τους, και παρότι προσλαμβάνουν, αναζητούν ταλαντούχους μηχανικούς υπολογιστών. Το συγκλονιστικότερο όλων με τους εργοδότες σήμερα είναι πόσο εκμεταλλεύθηκαν την ύφεση για να γίνουν ακόμα πιο παραγωγικοί αναπτύσσοντας νέες τεχνολογίες αυτοματισμού, λογισμικό, υπεργολαβίες, ρομποτικά, ότι μπορούν να χρησιμοποιήσουν για καλύτερα προϊόντα με μειωμένο προσωπικό και υποχρεώσεις. Αυτό δεν θα αλλάξει. Και όλοι αναζητούν τον ίδιο άνθρωπο: αυτόν που όχι μόνο έχει την κριτική σκέψη να πράξει το έργο προτιθέμενης αξίας που δεν μπορεί η τεχνολογία, αλλά μπορεί και να επινοήσει, να προσαρμόσει και να ε-

παναφέρει την εργασία του καθημερινά, σε μια αγορά που αλλάζει ταχύτερα από ποτέ. Ο,τι κι αν έχετε στο μυαλό σας αναζητώντας δουλειά, να είστε σίγουροι ότι ο εργοδότης ρωτάει το εξής: Μπορεί αυτό το άτομο να προσθέτει αξία κάθε ώρα, καθημερινά, περισσότερο απ' ό,τι κάποιος στην Ινδία, ένα ρομπότ ή ένας υπολογιστής; Θα βοηθήσει την εταιρεία μου να προσαρμοστεί όχι μόνο με τη σημερινή του εργασία, αλλά και επανεφευρισκοντας την αυριανή; Και μπορεί να προσαρμοστεί με όλες τις αλλαγές; Όλα αυτά, όμως, ποτέ δεν θα τα καταλάβαινε κανείς ακούγοντας τις συζητήσεις στην Ουάσιγκτον, όπου κάποιοι Δημοκρατικοί μιλούν για δημιουργία θέσεων ωσάν να βρισκόμαστε στη δεκαετία του '60 και κάποιοι Ρεπουμπλικανοί σαν να ήμασταν σε εκείνη του '80...

Την «επιλεκτική χρεοκοπία» προεξοφλεί για την Ελλάδα το ΔΝΤ

Προβλέπει βαθύτερη ύφεση και εκτροχιασμό του δημόσιου χρέους στο 172% το 2012

Του ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Η μετοκλίση του ελληνικού χρέους θα οδηγήσει σε αύξησή του και μάλιστα σημαντική (έως το 172% του ΑΕΠ το 2012), καθώς το Δημόσιο θα αναγκαστεί να παράσχει κεφάλαια στις ελληνικές τράπεζες για να καλύψει τις απώλειές τους από τη συμμετοχή τους στο νέο πακέτο στήριξης της Ελλάδας. Αυτό εκτιμά το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), το οποίο θεωρεί σχεδόν βέβαιο ότι η Ελλάδα θα τεθεί σε καθεστώς «επιλεκτικής χρεοκοπίας», ανεξαρτήτως του ποια θα είναι ακριβώς η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα. Το ζήτημα αυτό απασχόλησε και χθες τους Ευρωπαίους αξιωματούχους (σε τηλεδιάσκεψη που είχαν), ενώ δεν αποκλείεται να συνεδριάσει αύριο το Eurogroup και αν υπάρχει κάποια θετική εξέλιξη να συγκληθεί την ερχόμενη Δευτέρα ή Τρίτη η σύνοδος κορυφής. Πάντως, ο κ. Π. Τόμσεν, επικεφαλής του ΔΝΤ στο κλιμάκιο της τριόικας στην Ελλάδα, δήλωσε χθες ότι η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στο νέο πακέτο στήριξης δεν θα είναι «ουσιώδης» αναφορικά με την εξέλιξη του ελληνικού χρέους. Την ίδια ώρα, όμως, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΔΝΤ, το δημόσιο χρέος θα αυξηθεί φέτος στο 166% του ΑΕΠ (από 153% του ΑΕΠ που ήταν η προηγούμενη

πρόβλεψη) εξαιτίας των αναγκών κεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών που θα συμμετάσχουν στο νέο πακέτο στήριξης της χώρας. Μάλιστα, του χρόνου το χρέος θα φτάσει για τον ίδιο λόγο στο ανώτατο σημείο του, ήτοι στο 172% του ΑΕΠ αντί για 159% του ΑΕΠ που υπολογιζόταν τον Μάρτιο. Με τα δεδομένα αυτά,

Δεν αποκλείεται να συνεδριάσει αύριο το Eurogroup και να συγκληθεί την ερχόμενη εβδομάδα η σύνοδος κορυφής.

το 2020 θα υποχωρήσει στο 159% του ΑΕΠ και όχι στο 130% του ΑΕΠ.

Ο λόγος της μεγάλης αυτής αύξησης είναι ότι μέχρι το τέλος του 2012 το κράτος θα χρειαστεί να δώσει στις ελληνικές τράπεζες 23,7 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 19,5 δισ. ευρώ θα τα παράσχει στο τελευταίο τρίμηνο του 2011. Προφανώς, η κεφαλαιακή αυτή ενίσχυση (που θα περάσει μέσω του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας - ΤΧΣ) αφορά την κάλυψη των ζημιών των ελληνικών τραπεζών από τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα των ιδιωτών στο

νέο πακέτο στήριξης της Ελλάδας. Για τον λόγο αυτό και η πρώτη δόση του δανείου που θα συμφωνηθεί στο πλαίσιο της νέας χρηματοδότησης της Ελλάδας θα ανέλθει σύμφωνα με το ΔΝΤ στα 24,7 δισ. ευρώ. Κεφάλαια αρκετά για να καλυφθούν οι δημοσιονομικές ανάγκες του Δημοσίου στο τελευταίο τρίμηνο και η χρηματοδότηση των ελληνικών τραπεζών.

Πάντως, ο κ. Τόμσεν δήλωσε χθες σχετικά με το θέμα αυτό, ότι η πρόβλεψη για την ενίσχυση του ΤΧΣ κατά 19,5 δισ. ευρώ στο τελευταίο τρίμηνο του έτους δεν αφορά σε πρόβλεψη για ζημιές τέτοιου μεγέθους. Ωστόσο, συμπλήρωσε με νόημα ότι θα πρέπει το ποσό αυτό να υπάρχει ως μαξιλάρι ασφαλείας (back up) για τις ελληνικές τράπεζες.

Το ΔΝΤ στην έκθεσή του κάνει λόγο για «ανανέωση» (rollover) των ελληνικών ομολόγων ή για επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής τους. Ομως, δεν υπάρχει αναφορά σε πιθανό «κούρεμα» (haircut) της αξίας των ελληνικών ομολόγων ή σε επαναγορά ελληνικών ομολόγων.

Αντιθέτως, στην Ευρώπη φαίνεται πως εδραϊώνεται η αντίληψη για την παροχή της δυνατότητας να γίνουν επαναγορές ομολόγων. Σύμφωνα με πληροφορίες, χθες υπήρξε τηλεδιάσκεψη της προπαρασκευαστικής επιτροπής του Euro

Η δυναμική του χρέους και οι δανειακές ανάγκες

Ποσό σε δισ. ευρώ		Ελλείμμα		Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας	Συνολικές ανάγκες χρηματοδότησης*
		Χρεούσια	Χρεούσια		
2011	γ' τρίμ.	4,9	16,3	0,0	20,0
	δ' τρίμ.	4,0	3,1	19,5	29,7
	α' τρίμ.	3,3	14,7	1,3	19,9
2012	β' τρίμ.	4,1	9,7	1,3	15,7
	γ' τρίμ.	6,5	8,3	0,8	15,0
	δ' τρίμ.	0,9	2,4	0,8	3,5
2013	α' τρίμ.	2,5	6,1	0,0	8,1
	β' τρίμ.	3,2	13,3	0,0	16,0

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

group. Στο επίκεντρο των συζητήσεων βρέθηκε το σενάριο της «ανανέωσης» των ελληνικών ομολόγων που λήγουν έως και το 2019, με την ταυτόχρονη επαναγορά ελληνικών τίτλων.

Υπολογίζεται ότι τα ομόλογα που λήγουν έως το 2019 ανέρχονται σε περίπου 180 δισ. ευρώ, ενώ από τις επαναγορές ομολόγων θα μπορούσε να προκύψει όφελος για την Ελλάδα της τάξης των 20-30 δισ. ευρώ. Πάντως, παράγοντες της αγοράς επισημαίνουν ότι οι μαζικές ε-

παναγορές ελληνικών τίτλων θα μπορούσαν να οδηγήσουν ακόμα και σε χρεοκοπία (default).

Πάντως, ο εκπρόσωπος του γερμανικού υπουργείου Οικονομικών, κ. Μάρτιν Κότχαουζ, δήλωσε χθες πως ο υφιστάμενος ευρωπαϊκός μηχανισμός στήριξης (EFSF) μπορεί θεωρητικά και τώρα να δώσει κεφάλαια σε χώρες ώστε να προχωρήσουν σε επαναγορές ομολόγων τους, ενώ υποστήριξε πως η οποιαδήποτε λύση θα πρέπει να έχει τη σύμφωνη γνώμη της ΕΚΤ.

Το ΔΝΤ στην έκθεσή του δεν αναφέρει ότι θα συνδράμει και εκείνο στο νέο πακέτο στήριξης, ενώ ο κ. Π. Τόμσεν δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο να μη συμμετάσχει τελικά το Ταμείο.

Στα 33 δισ. η συμμετοχή ιδιωτών στο νέο πακέτο

Στην εκτίμηση ότι ο ιδιωτικός τομέας θα συμμετάσχει στο νέο πακέτο στήριξης της Ελλάδας κατά 33 δισ. ευρώ και ότι η Ευρωζώνη θα διαθέσει νέα δάνεια ύψους 71 δισ. ευρώ, προχωράει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το δημόσιο χρέος της Ελλάδας θα κορυφωθεί το 2012 και θα φτάσει στο 172% του ΑΕΠ. Παράλληλα, στην έκθεσή του, το ΔΝΤ δεν αναφέρει ότι θα συνδράμει και εκείνο στο νέο πακέτο στήριξης, ενώ ο κ. Π. Τόμσεν (επικεφαλής του ΔΝΤ στο κλιμάκιο της τριόικας για την Ελλάδα) δεν απέκλεισε χθες το ενδεχόμενο να μη συμμετάσχει τελικά το Ταμείο. Ο ίδιος δήλωσε πως το ΔΝΤ έχει πρόγραμμα για την Ελλάδα και πριν αποφασίσει για το νέο θα πρέπει να δει όλες τις παραμέτρους. Στις υποθέσεις που κάνει το ΔΝΤ, περιλαμβάνονται:

1. Ο ρυθμός ανάπτυξης θα κινηθεί στο 1,75% για την περίοδο 2012-2014 και στο 2,9% για το διάστημα 2015-2020.
  2. Οι ιδιώτες (ελληνικές και ξένες τράπεζες, καθώς και ελληνικά ασφαλιστικά Ταμεία) θα «ανανεώσουν» 33 δισ. ευρώ ελληνικά ομόλογα με νέα 5ετή ομόλογα και με επιτόκιο ίδιο ή χαμηλότερο.
  3. Η Ευρωζώνη θα διαθέσει άλλα 71 δισ. ευρώ έως το 2014 στην Ελλάδα.
  4. Η διαφορά απόδοσης (spread) του ελληνικού 10ετούς ομολόγου έναντι του αντίστοιχου γερμανικού θα πέσει στις 675 μονάδες βάσης το 2014 και στις 250 μονάδες το 2020.
  5. Η έκθεση των ελληνικών τραπεζών στην ΕΚΤ θα μειωθεί στα 70 δισ. ευρώ μέχρι τον Μάιο του 2013.
- Επιδείνωση της πορείας του χρέους θα υπάρξει εάν δεν επιτευχθούν οι ρυθμοί ανάπτυξης, εάν τα spreads δεν υποχωρήσουν, εάν δεν μειωθεί όπως προβλέπεται το έλλειμμα και εάν δεν ελεγχθούν τα προβλεπόμενα από τις αποκρατικοποιήσεις (υπάρχει σενάριο με έσοδα 10 δισ. ευρώ αντί των 50 δισ. ευρώ).

Συστάσεις για επιτάχυνση του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων

Τη διαχείριση κρατικής περιουσίας ύψους 25-30 δισ. ευρώ θα πρέπει να έχει αναλάβει το νέο Ταμείο Αποκρατικοποιήσεων μέχρι το τέλος Ιουλίου, σύμφωνα με τα όσα προβλέπει η έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ). Το ΔΝΤ χαρακτηρίζει το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων φιλόδοξο αρκετές φορές, ενώ εντοπίζει σοβαρά μεταρρυθμιστικά κόπωση της κυβέρνησης, που απειλεί την εφαρμογή του οικονομικού προγράμματος. Στην έκθεση που ανακοινώθηκε χθες, το Ταμείο καταγράφει την αποτίμηση που έχει κάνει η κυβέρνηση για τα περιουσιακά στοιχεία του Δημοσίου:

1. Στα 5 δισ. ευρώ ανέρχεται η αξία των εισηγημένων εταιρειών του κράτους (ΟΠΑΠ, ΕΛΠΕ, ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ, ΟΛΠ, ΟΛΘ, Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, Αγροτική Τράπεζα κ. λπ.), βάσει των σημερινών τιμών στην αγορά.
2. Στα 2 δισ. ευρώ εκτιμάται η αξία των μη εισηγημένων ΔΕΚΟ (ΤΡΑΙΝΟΣΕ, ΛΑΡΚΟ, ΟΔΙΕ, ΕΛΒΟ, Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα, ΕΛΤΑ κ. λπ.). Μάλιστα, το ποσό αυτό έχει προκύψει από μία σημαντική έκπτωση της πραγματικής του αξίας.
3. Στα 9 δισ. ευρώ υπολογίζεται η αξία των συμβάσεων παραχώρησης που μπορεί να κάνει ή να ανανεώσει το Δημόσιο, αλλά και των μελλοντικών δικαιωμάτων του Δημοσίου από την εκμετάλλευση των υποδομών της χώρας.
4. Στα 35 δισ. ευρώ φτάνει η αξία της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου και ιδίως εκείνων που διαχειρίζεται η ΚΕΔ, σύμφωνα με κάποιες εκτιμήσεις που στηρι-

Χρονοδιάγραμμα αποκρατικοποιήσεων

2011	Ιούλιος	0,39
γ' τρίμ.	1,7	
δ' τρίμ.	5	
2012	α' τρίμ.	7
β' τρίμ.	9	
γ' τρίμ.	11	
δ' τρίμ.	15	
2013	α' τρίμ.	17
β' τρίμ.	18	
γ' τρίμ.	20	
δ' τρίμ.	22	
2014		35
2015		50

Συμμετοχή αναμενόμενη έσοδα σε δισ. ευρώ

ζονται σε έρευνες που έχουν λάβει υπόψη τους αξίες γης βάσει συμβολαίων. Πάντως, αναφέρεται ότι θα γίνει καλύτερη αποτίμηση της κρατικής ακίνητης περιουσίας στο μέλλον.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της κυβέρνησης, που επικαλείται το ΔΝΤ, τα περιουσιακά στοιχεία που θα αποκρατικοποιηθούν για να αποδώσουν 50 δισ. ευρώ έως το 2015 έχουν τρέχουσα αξία της τάξης των 53,5 δισ. ευρώ.

Στο μέτωπο των αποκρατικοποιήσεων, ο υπουργός Οικονομικών κ. Ευ. Βενιζέλος είχε χθες συνάντηση γνωριμίας με τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του νέου Ταμείου. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ενημερώθηκαν για το πού βρίσκεται το πρόγραμμα των αποκρατικοποιήσεων και για το ποιες είναι οι επόμενες κινήσεις, ενώ οι συζητήσεις θα συνεχιστούν και σήμερα.

Πέραν των ιδιωτικοποιήσεων, το ΔΝΤ ασκεί έντονη κριτική

στην κυβέρνηση για το ότι έχει σταματήσει επί της ουσίας την προώθηση των μεταρρυθμίσεων, υποδαυλίζοντας έτσι την ανάπτυξη, τη μείωση του ελλείμματος με μόνιμο τρόπο, αλλά και τη βιωσιμότητα του χρέους. Οπως ανέφερε χθες ο κ. Π. Τόμσεν, επικεφαλής του ΔΝΤ στο κλιμάκιο της τριόικας για την Ελλάδα, ο ρυθμός εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων έχει μειωθεί.

Μάλιστα, σημείωσε πως οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις είναι απαραίτητες, καθώς δεν μπορεί να συνεχιστεί η μείωση του ελλείμματος με τις περικοπές κρατικών δαπανών, ενώ υποστήριξε ότι οι μεταρρυθμίσεις έχουν μεγαλύτερη βαρύτητα στην προσπάθεια να γίνει βιώσιμο το ελληνικό χρέος απ' ό, τι ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας.

Σε ό, τι αφορά στο μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα, ο κ. Τόμσεν σημείωσε ότι είναι «αναμφίβολα» ένα δύσκολο πρόγραμμα πεζοπορίας, αλλά εκτίμησε ότι «γίνεται δίκαιη κατανομή των βαρών». Παράλληλα, υποστήριξε πως πρόκειται για ένα «επιποσεικό» πρόγραμμα.

Ανέφερε, πάντως, ότι συνδέει να υπάρχει δυσκολία στη λεγόμενη κρατικών δαπανών ρίψ στον χώρο της Υγείας. Στις εκτιμήσεις που κάνει με την ανάπτυξη, ο κ. Τόμσεν εκτίμησε πως η ελληνική οικονομία θα επανέλθει σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης στις αρχές του 2012, αλλά κάζεται να προωθηθούν οι μεταρρυθμίσεις τόσο σε δημοσιονομικό επίπεδο όσο και εκείνο διαρθρωτικού χαρακτήρα.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΑ

Οι τράπεζες προσδοκούν σε μία καθαρή λύση

Σε μια καθαρή λύση, που θα απαιτηθεί συνολικά στις ανησυχίες των επενδυτών για τη βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους ευελπιστούν οι διοικήσεις των τραπεζών, παρά το γεγονός ότι μια τέτοια, πιθανότητα θα έχει άμεση επίπτωση στα κεφάλαια των τραπεζών. Υπογραμμίζουν ότι ο τερματισμός της πολυμήνου αβεβαιότητας για την τύχη της χώρας και η ουσιαστική σταθεροποίηση της κατάστασης αποτελούν το ζητούμενο. Αντίθετα ως εξαιρετικά αρνητική εξέλιξη θεωρούν τη μη επίτευξη συνολικής λύσης και την παροχή βραχυχρόνιας χρηματοδότησης προς τη χώρα μας. Σε μια τέτοια περίπτωση, σημειώνουν, η α-

Η πίεση στη ρευστότητα θα παραμείνει πολύ υψηλή το 2011, υπογραμμίζει το ΔΝΤ στην έκθεσή του.

τολισμός της Ευρώπης θα ενθαρρύνει τις πιέσεις και θα απελευθερώσει επικίνδυνες δυνάμεις αυξανόμενες τον κίνδυνο ατυχήματος στην Ελλάδα αλλά και τον κίνδυνο μετάδοσης της κρίσης σε άλλες χώρες της Ευρωζώνης. Σε κάθε περίπτωση, οι προοπτικές για τις τράπεζες διαγράφονται δυσόμοιες. Ακόμα και αν επιτευχθεί

συνολική λύση, το μέγεθος της ζημίας που θα βάρουν τον ιδιωτικό τομέα θα αποτελέσει ζωτικής σημασίας για τις εγχώριες τράπεζες. Στελέχη τραπεζών εκτιμούν ότι η ζημία που θα προκύψει θα είναι διαχειρίσιμη, καθώς η Ευρώπη δεν επιθυμεί λύση που θα αποσταθεροποιεί το τραπεζικό σύστημα. Ωστόσο, αν το ύψος της ζημίας απαιτήσει άμεσα αυξημένες κεφαλαιού, τότε είναι εξαιρετικά αμφίβολο αν οι μέτοχοι θα μπορέσουν να αντεπεξέλθουν. Ετσι είναι πιθανό ορισμένες τράπεζες να υποχρεωθούν στην έσοχατη λύση του Χρηματοπιστωτικού Ταμείου το οποίο θα αποκτήσει μετοχές με πολύ υψηλή έκπτωση (discount)

από τη χρηματιστηριακή τιμή. Τις μεγάλες προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει ο εγχώριος τραπεζικός τομέας υπογραμμίζει το ΔΝΤ στην έκθεσή του που δημοσιοποιήθηκε χθες. Υπογραμμίζει ότι θα πρέπει να ενισχυθούν τα κεφαλαιακά μαξιλάρια υποστήριξης, δεδομένου ότι η αδυναμία του Δημοσίου να επιστρέψει στις αγορές θα προκαλέσει καθυστέρηση στην επιστροφή των τραπεζών στη διατραπεζική αγορά. Σημειώνει ότι η πίεση στη ρευστότητα θα παραμείνει πολύ υψηλή το 2011 λόγω της εκροής καταθέσεων, των λήξεων τραπεζικών ομολόγων αλλά και πιθανών νέων απολειών για την κάλυψη των εγγυήσεων (εξαιτίας των υ-

ποβαθμίσεων). Για την υποστηρίξη της ρευστότητας σημειώνεται ότι αυτό θα γίνει μέσω της επέκτασης των εγγυήσεων του Δημοσίου ύψους 30 δισ. ευρώ ωστόσο η διοχέτευση της ρευστότητας θα γίνει μέσω της ΤτΕ και του μηχανισμού έκτακτων συνθηκών Emergency Liquidity Assistance (ELA). Τονίζει ότι το σύστημα παραμένει ισχυρό λόγω της υποστήριξης της ΕΚΤ και η χορήγηση ρευστότητας στις ελληνικές τράπεζες μπορεί να φτάσει τα 130 δισ. ευρώ (που αντιστοιχεί στο 60% του ΑΕΠ) όταν ενεργοποιηθούν πλήρως οι εγγυήσεις του Δημοσίου.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ
g.papadogiannis@gmail.com